

## คนมีสมองตะกวดอยู่ชั้นใน

คนวิวัฒนาการมาจากสัตว์ สมองมี ๓ ชั้นด้วยกัน ๒ ชั้นในเป็นสมองที่เหมือนสมองสัตว์ ส่วนชั้นนอกเป็นสมองคน  
สมองมนุษย์ เรียกว่า ส่วนนอกใหม่ (Neo-cortex)

สมองสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม (Limbic brain)

สมองสัตว์เลื้อยคลาน (Reptilian brain)

ชั้นในสุด เป็นสมองสัตว์เลื้อยคลาน (Reptilian brain)

ชั้นที่สอง เป็นสมองสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม เรียก (Limbic brain)

ชั้นนอกสุด เป็นสมองของความเป็นมนุษย์ เรียก (Neo-cortex)

**สมองชั้นในเกี่ยวกับความอยู่รอด** เช่น การกิน การถ่าย การเคลื่อนไหว ไม่เกี่ยวกับอารมณ์ ความรู้สึก หรือความดี  
ความชั่วอะไรเหมือนตะกวด หรือเหี้ย หรือจระเข้ มันอาจตะปบลูกของมันกินก็ได้ เพื่อความอยู่รอด มันไม่รู้สึกละ

**สมองชั้นกลางเกี่ยวกับอารมณ์** คือเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม เช่น ความผูกพัน ชอบ ไม่ชอบ

**สมองชั้นนอก** เป็นส่วนที่พอกหนาขึ้นมาเรียก นีโอ-คอร์เท็กซ์

นีโอ แปลว่า ใหม่ คอร์เท็กซ์ แปลว่า ส่วนนอก หมายถึงส่วนนอกของสมองที่ออกมาใหม่ และเป็นสมองแห่งความ  
เป็นมนุษย์ สมองส่วนนี้จะทำให้ทำหน้าที่ที่ละเอียดอ่อน เช่น คิดเรื่องที่เป็นนามธรรม ความงาม ความดี ความชั่ว บาปบุญ มดีทาง  
วัฒนธรรมและจิตวิญญาณอยู่ในสมองส่วนนอก

สมองส่วนนอกนี้ทำให้มนุษย์มีศักยภาพในการพัฒนาสูงสุด เมื่อธรรมชาติให้เครื่องมือของความเป็นมนุษย์อย่างนี้แล้ว  
มนุษย์ทุกคนควรพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพของความเป็นมนุษย์ นั่นคือ ไปให้ถึงการพัฒนาจิตวิญญาณจนมีความรักเพื่อนมนุษย์  
และสรรพสิ่ง มีอิสรภาพหลุดพ้นจากความบีบคั้นทางจิตใจและทางปัญญา และมีความสุขอันประณีตเพราะอิสรภาพนั้น

มนุษย์ทุกวันนี้ยังมิได้พัฒนาสมองส่วนที่เป็นสมองมนุษย์มากนัก อันนั้นว่าน่าเสียดาย จึงควรให้ ความสนใจว่าจะพัฒนา  
สมองแห่งความเป็นมนุษย์ได้อย่างไร มิฉะนั้นแม้ตัวจะเป็นคน อาจมีสมองเป็นตะกวดกันเป็นแถว ๆ สังคมที่มีมนุษย์สมองตะกวด  
มาก ๆ จักวุ่นวาย ไม่อยู่เย็นเป็นสุข ยุทธศาสตร์ของการสร้างสังคมที่อยู่เย็นเป็นสุขที่สำคัญคือ การพัฒนาสมองให้พ้นความเป็น  
สมองตะกวดไปสู่สมองคน

ประเวศ วะสี